

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.02.2019

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

Son yıllarda siyasi kararlarla pek çok yurttaş tutuklanıp cezaevine konulurken, yargı tehdidi ve pasaportlara konulan tahditlerle çok sayıda yurttaş da ülkeye girememekte veyahut da yakınlarını görebilmek için yurtdışına çıkamamaktadır. Kamuoyuna yansıyan haberlerde yer aldığı üzere Can Dünder'in eşi Dilek Dünder da yurtdışına çıkış yasağı bulunanlar arasındadır. Dilek Dünder yaptığı bir açıklamasında "keyfi ve siyasi" bir kararla "eşine karşı 2.5 yıldır rehin tutulduğunu" ifade etmektedir. Adliye önünde silahlı saldırıya uğradıktan sonra yaptığı haberler nedeniyle hakkında yakalama kararı çıkarılan ve Almanya'da yaşamak zorunda bırakılan gazeteci Can Dünder'in eşi Dilek Dünder, eşi hakkında açılan davalar nedeniyle pasaportu iptal edilerek 2.5 yıldır yurtdışına çıkışına izin verilmediğini dile getirmiştir. Dilek Dünder, polisin kendisine önce elinde olan pasaportunun kayıtlarda kayıp görüldüğünü, ardından da 'yurtdışına çıkmasının ülke güvenliği açısından sakıncalı' olduğunu söylediğini ifade etmiştir. Yine Dilek Dünder, yapmış olduğu açıklamasında yurtdışı yasağından ötürü oğlunun mezuniyet törenine katılamadığını, hakkında hiçbir suçlama olmadığı halde bu tür uygulamalara maruz kaldığını ve hatta oturduğu evinin kredi borcunu dahi tapu müdürlüğü tarafından yapılan engelleme nedeniyle ödeyemediğini ifade etmektedir. Diğer yandan cumhurbaşkanı ve iktidar partisi yöneticileri, Türkiye'de hak ihlallerinin olmadığı yönünde açıklamalar yapmaktadırlar. Geçtiğimiz günlerde İktidar partisinin genel Başkan Yardımcısı Leyla Şahin Usta yapmış olduğu bir basın toplantısında, "Türkiye'de insan hakları ihlali olduğunu söylemek artık abesle iştigaldir" şeklinde ifadeler kullanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Eşleri hakkında açılan davalar ya da yürütülen soruşturmalar nedeniyle yurtdışına çıkış engeli bulunan kaç kişi bulunmaktadır?

10643

- 2- Eşleri hakkında açılan davalar ya da yürütülen soruşturmalar neden kişinin tüm ailesine sirayet ettirilmektedir? Bu cezaların şahsiliği ilkesine aykırılık teşkil etmiyor mu? Neden kişinin eşleri ve aileleri bu durumdan sorumlu tutulmaktadır?
- 3- Bahse konu uygulama Anayasal güvence altında olan seyahat özgürlüğünün ihlali değil midir?
- 4- Can Dünder'a silahlı saldırıda bulunan kişi hakkındaki dava ne aşamada? Silahlı saldırıda bulunan kişinin pasaportu kendisine iade edildiği ve yurtdışı engeli olmadığı halde Dilek Dünder'ın pasaportunun elinden alınarak yurtdışına çıkmasına izin verilmeme sebebi nedir? Bu hukuk kurallarının kişiye özgü uygulandığını göstermiyor mu? Hukuk kurallarının kişiye özgü uygulanması Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı değil midir?
- 5- Dilek Dünder'ın yurt dışına çıkması neden ülke güvenliği açısından sakıncalı bulunmuştur?
- 6- Silahlı saldırıda bulunan bir kimse için ülke güvenliği söz konusu edilmezken hakkında hiçbir yargı kararı olmayan Dilek Dünder'ın yurt dışına çıkması hangi gerekçelerle ülke güvenliğini ihlal edecektir?
- 7- Söz konusu uygulamalar bağlamında neden Anayasal güvence altında olan haklar askıya alınmaktadır? Anayasanın ihlali anlamına gelen bu uygulamalar, hukuk devleti ilkesinin yok sayılması değil midir?
- 8- Eşlerinden dolayı yurtdışı yasağı konulan yurttaşlara uygulanan bu durum aynı zamanda aile bütünlüğünü ihlal değil midir?
- 9- Dilek Dünder örneğinde olduğu üzere kişilerin taşınmazları ile ilgili tasarruflarda bulunma hakları neden tapu müdürlükleri tarafından engellenmektedir?
- 10- Hâlihazırda kaç kişinin haklarındaki davalar yahut yürütülen soruşturmalar gerekçe gösterilerek taşınmazlarına ilişkin tasarruf hakları engellenmiştir? Bu engellemelerin sebep ve dayanağı nedir?
- 11- Söz konusu uygulamalar Anayasal güvence altında olan mülkiyet hakkının ihlali değil midir?
- 12- Kişilerin kanun önünde eşitlik hakkı, haberleşme özgürlüğü, mülkiyet hakkı, hak arama hürriyeti ve aile bütünlüklerinin ihlali gibi en temel Anayasal haklar neden keyfi uygulamalara kurban edilmektedir?
- 13- Kişilerin maruz kaldığı bu ihlallerin sonlandırılması ve mağduriyetlerin giderilmesi adına bir çalışma yürütülecek midir?
- 14- İktidar partisi sözcüleri tarafından sürekli ülkede hak ihlali olmadığı yönündeki açıklamaların dayanağı nedir?
- 15- Bahse konu hak ihlallerinin görmezden gelinmesinin sebebi nedir? Ülkede milyonlarca yurttaşın maruz kaldığı ihlallerin görmezden gelinmesinin sebebi açık bir ayrımcılık değil midir? Cumhurbaşkanı tüm ülke halklarının cumhurbaşkanı değil midir? Neden iktidara muhalif olan yurttaşlar, yurttaşlık haklarından yararlanılmamaktadır?